

Разбира се, подобна интерпретативна хипотеза, особено изказана, както тук, с такава аподиктична краткост, може да събуди тревоги и съпротиви: къде отиват прословутите смъртовидни финали у Вапцаров; как се справя въпросната хипотеза с властното присъствие на смъртта и с усилието за спокойното ѝ приемане и овладяно примирение с нея: *Разстрел и след разстрела – червей!; И нека като пеперуда малка крилете ми отърли най-подире, не ще проклинам, няма да се вайкам, защото все пак знам – ще се умира. Но да умреш, когато се отърсва земята от отровната си плесен, когато милионите възкръсват, това е песен, да, това е песен!; Дай вода! Вода ми дай!; Падам ... дръжте се, другари!...; Аз видях, видях за миг,/ през дъските на ковчега,/ през ковчежните дъски/ те ръцете си протегат.// Те се сливат в своята смърт,/ във един човек се сливат/ и в очите им горят/ пламъци на смърт щастлива... и особено*

Онзи в леглото
разбрал, че живота
е свършен за него,
и в миг
скочил, избърсал потта от челото
и гледал с див поглед
на бик.

Но лека-полека
човека се сетил –
страхът е без полза,
ще мре.

И някак в душата му
станало светло.

Вапцаровата лирика дава достатъчно доказателства, че преодоляването на страха от смъртта, приемането на смъртта и умирането са сред най-изстраданите, най-автентично преживените ѝ духовни постижения. В същото време не е трудно да се забележи, че това приемане на смъртта понякога звучи лозунгово, декларативно, вписано в една реторика на финала, предназначен за модерна и предполагаемо революционна поетическа творба. Най-ярко това личи в *Смело ще умра като работник/ в боя ни за хляб и свобода*, но може да се дочуе в бронираните, непробиваеми от патрони гърди, та дори в заекващия брътвеж и болезнения вой на мотора, който сякаш пита: „Къде е другият младеж?“, след като вече е спрял след красноречиво хъркане. Смъртта на живота впрочем също звучи утриращо, например в стиховете: